

АКТУАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЦЕНТРАЛЬНОГО ГРОМАДСЬКОГО ПРОСТОРУ ІСТОРИЧНОГО МІСТА-ПАМ'ЯТКИ СВІТОВОЇ СПАДЩИНИ ЮНЕСКО

Національний університет "Львівська політехніка"

¹tscherkes53@gmail.com

ORCID: 0000-0001-6809-956X

²ann.fedak67@gmail.com

³andriyshtendera@gmail.com

ORCID: 0000-0001-9451-4333

© Черкес Б., Федак А., Штендера А., 2019

<https://doi.org/10.23939/sa2019.02.039>

Характерною особливістю площ в історичних містах є протиріччя між проблемами охорони та функціонування. Яскравим прикладом такого протиріччя є площа Ринок – громадський простір, який від часу своєї появи у XIV ст. завжди був комунікативним хабом для містян та гостей міста. Для комплексного розуміння особливостей функціонування громадського простору площі Ринок та рівня його соціалізації розроблено методику оцінювання кількісних характеристик соціального та культурного аспектів міського середовища. Дані, отримані в процесі обстеження, є підґрунтям для подальших соціологічних чи економічних досліджень, адже допомагають зрозуміти актуальний стан використання площі Ринок як громадського простору. Це дає змогу ґрунтовніше підходити до питань організації нових закладів громадського, культурного чи сервісного обслуговування населення та облаштування додаткових просторів комунікації між людьми. Завдяки отриманим даним можна говорити про поведінкові тенденції мешканців та гостей міста, що дасть змогу якісно покращити простір для їхнього подальшому використанню.

Ключові слова: спадщина ЮНЕСКО, центральні площі Європи, Львів, площа Ринок, громадський простір, історичні міста, пішохідна зона, громадська функція, взаємодія користувачів.

Постановка проблеми

Центральні ринкові площі – це характерна ознака багатьох міст Центрально-Східної Європи. Історично сформувався так, що наявність ринкової площі – ознака міського статусу території. Їх закладено як досконалі за геометричною формою просторові осередки життя містян та завдяки центральному розташуванню, економічному та культурному значенню, вони були ядром міста, від якого розпланувалась вулична мережа.

Мета статті

Мета статті – визначити особливості функціонування громадського простору центральної площі історичного міста на прикладі площі Ринок у Львові. Основою для цієї статті є проведене в жовтні–листопаді 2018 року польове дослідження щодо аналізу геометричних характеристик та використання площі як публічного простору.

Основна частина

Площу Ринок у Львові розплановано в XIV столітті як історичний, територіальний та культурний центр міста. Архітектура площі формувалась протягом декількох століть та має ознаки нашарувань різних стилів. Більшість кам'яниць, які зараз формують образ площі Ринок, збудовано в добу Ренесансу, проте вони зазнавали значних реконструкцій та стильових переробок протягом усього часу свого існування (Бірюльов, 2008).

Площа Ринок, з моменту свого закладання мала важливе економічне та культурне значення для міста. Насамперед це був основний публічний простір, який виконував функції місця судових та громадських зібрань, був центром торгівлі, театральних та культурних подій (Tscherkes, ..., 2010). Використання площі як публічного простору змінювалось відповідно до трансформацій культурних та функційних потреб громадян. Із розвитком громадського транспорту площа Ринок стала одним із основних транспортних вузлів міста. Однак, з урахуванням тенденції до формування відкритих та комфортних для людей просторів, починаючи з 2013 року, площа стає повністю пішохідною, тим самим повернувши собі статус культурного центра міста.

Центральне розташування площі Ринок у структурі міста свідчить про історичні особливості розпланування міської тканини, із збереженням ядрового розташування ринкової площі. Як бачимо зі схеми 1, площа є не тільки осередком історичної частина міста, а й є фактично територіальним центром усього міста.

Рис. 1. Розташування площі Ринок у містобудівній структурі Львова

Методологія дослідження. Для аналізу особливостей використання громадського простору площі Ринок як основи для універсального дослідження історичних площ міст Європи було проведено дослідження з використанням авторської методики оцінювання кількісних характеристик культурного та соціального аспектів міського середовища. Автори вибрали період з жовтня до грудня, задля одержання універсальніших даних, оскільки для цього часового проміжку характерна відсутність сезонних атракцій (ярмаркові будиночки, ковзанка тощо), але ще наявні літні тераси та активно використовується вуличний простір.

Дослідження громадського простору площі Ринок проводили в два етапи:

- перший етап – визначення геометричних характеристик простору та фіксація основних громадських функцій, розташованих на площі;
- другий етап – дослідження кількісної характеристики функціонування площі.

Кожен із етапів передбачав польове дослідження та мапування результатів на основній схемі площі Ринок, з подальшим аналізом результатів.

Перед початком дослідження розглянуто вишукування архітекторів та урбаністів Є. Гейла (Gehl, 2010), Д. Мітчелла (Mitchell, 1995), М. Кохн (Kohn, 2004), проте якісне дослідження центральних площ Східної Європи потребувало зміненого, специфічнішого підходу. Історичні, архітектурні та містобудівні особливості ринкових площ описано у роботах О. Рибчинського (Рибчинський, 2016), Р. Липки (Вуйцик, Липка, 1987), І. Мельника (Мельник, 2008) та інших.

Етап 1. Визначення геометричних характеристик простору та фіксація основних громадських функцій, розташованих на площі. Цей етап розділено на три послідовних кроки, кожен із яких спрямовано на послідовний аналіз геометрії та структури площі Ринок.

Першим кроком передбачено мапування поточного стану забудови та розпланування площі на основній схемі (рис. 2). Наступним – визначення геометричних характеристик площі за допомогою обмірів та фіксації поточного стану. Основне завдання – дослідити: габарити площі; площу простору; співвідношення ширини до довжини площі; найвищу точку; середню висоту забудови; співвідношення ширини та довжини сторін площі до середньої висоти забудови та, окремо, до позначки найвищої точки; підрахунок кількості дерев.

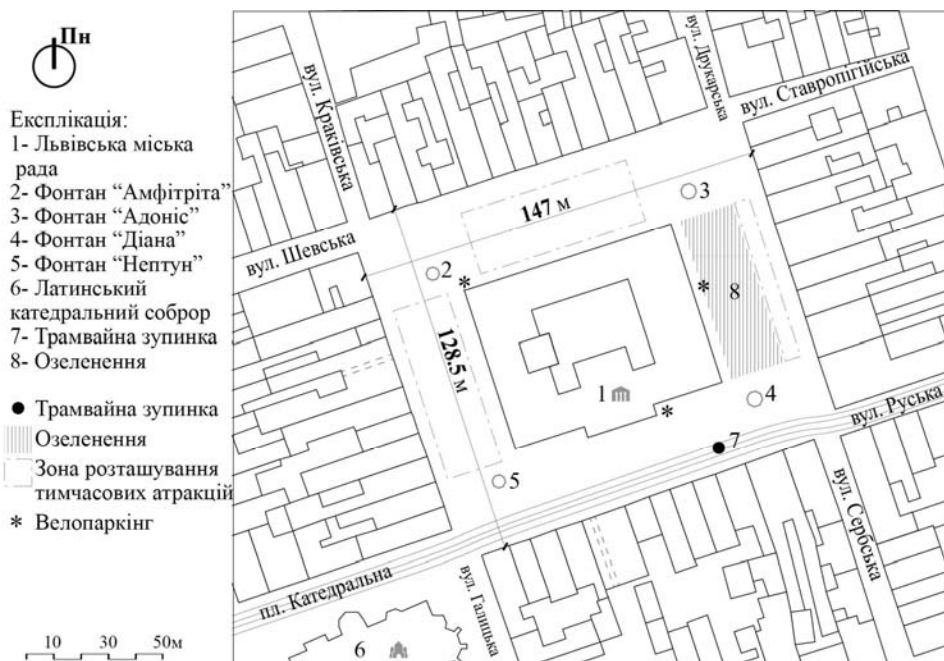

Рис. 2. Схема генерального плану площі Ринок

а

б

Рис. 3. Фото площі Ринок, зроблені з оглядового майданчика Ратуші:
а – на південну сторону; б – на північну сторону

Третій заключний крок цього етапу полягав у фіксації різних типів громадських закладів, що розташовані на ділянці дослідження. Увагу приділено передусім функціям першого поверху забудови, оскільки їх найактивніше використовують та вони мають безпосередній зв'язок із вуличним простором площі. Незважаючи на те, що дослідження проводили в період, коли на площі не було сезонних атракцій, враховано їхні локації та позначено їх на мапі (рис. 2).

Для зручності всі типи громадських установ поділено на три великі групи: заклади адміністративного призначення, заклади сервісного обслуговування (банки, обмінники, аптеки, магазини, заклади громадського харчування, тераси закладів громадського харчування), заклади культурного призначення (музеї, галереї, оглядові майданчики) (рис. 3).

Етап 2. Дослідження кількісної характеристики функціонування площі. Другий етап дослідження визначає кількісні характеристики взаємодії людей із різними будівлями, розташованими у них закладами та громадськими зонами площі. Під час роботи над першим етапом враховано архітектурно-планувальні особливості простору, і, для зручності подальших досліджень, розділено територію на фрагменти, відповідно до сторін світу, та окремо виділено міську раду як центральний елемент геометрії, та фонтани як значні точки притягання. Відповідно, другий етап охоплював дослідження кількісної характеристики функціонування площі.

Згідно з типами активності користувачів та відвідувачів виокремлено два основні критерії даних: кількість відвідувачів об'єктів громадського, культурного та сервісного призначення та, відповідно, загальне кількісне значення людей, що користуються площею Ринок як публічним простором.

У зазначений період саме відбувається змішана взаємодія користувачів із закладами (неповна взаємодія із літніми майданчиками та ширша взаємодія із внутрішньою частиною закладів порівняно з аналогічним періодом влітку), що дає змогу врахувати найоптимальнішу загальну картину. Одним із найважливіших елементів дослідження є врахування співвідношення користувачів зовнішнього та внутрішнього середовища будівель, для створення повної картини навантаженості площі Ринок як окремого громадського середовища.

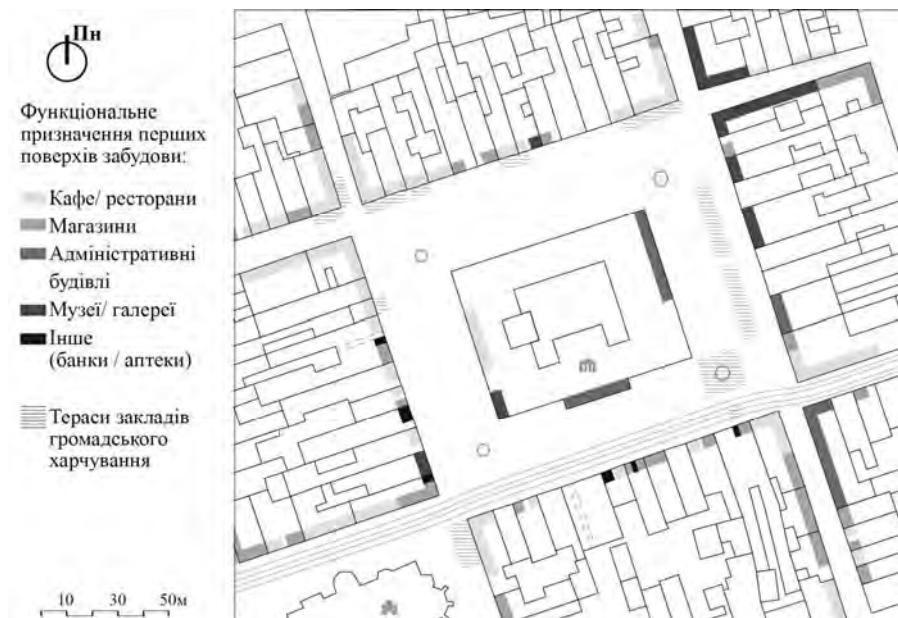

Рис. 4. Функційне наповнення площі Ринок

Також комплексність дослідження досягається проведенням дослідження у вихідні дні з одного боку, та будні з іншого. Це зумовлено тим, що вектор та призначення більшості просторів змінюється залежно від дня тижня. Наприклад, міська рада відіграє роль центра ділової діяльності з понеділка до п'ятниці, а люди використовують площу Ринок здебільшого як транзитну точку у своїх щоденних маршрутах. У вихідні ситуація змінюється кардинально – центральна площа

починає виконувати більш рекреаційну роль у структурі міста, а для користувачів стає пунктом призначення. Схожа ситуація може спостерігатися й у інших історичних площах міст Центрально-Східної Європи.

а

б

Рис. 5. Фото взаємодії людей із площею у вихідні дні:
а – на південній стороні; б – на північній стороні

У кожен із днів дослідження (вівторок та суботу) заміри проводили від початку активності о 8.00 ранку до її фактичного завершення – 22.00, кожні дві години, аби точно визначити тенденцію змін поведінки людей щодо площі Ринок. Кожен із вказаних замірів виконували з огляду на такі параметри: кількість людей, що зараз перебувають в середині та зовні закладів та організацій, загальна кількість пішоходів, що присутні на площі в момент проведення замірів, а також кількість користувачів будівель, що заходять у певні будівлі із відповідними функціями.

Одним із важливих параметрів було визначення параметрів руху та використання площі Ринок транспортними засобами та велосипедистами, оскільки в'їзд на площі ринок для індивідуального транспорту обмежений. Заміри та аналіз характеристик за відповідним чинником виконано за методикою, аналогічною до пішохідного руху на площі.

У результаті проведеного дослідження виявлено територіальний дисбаланс у функціонуванні площі Ринок як громадського простору. Так, спостерігається активніше використання північно-західної частини для різноманітних громадських та сервісних закладів, що пов'язано з вищою пішохідною активністю та простішою ситуацією щодо оренди приміщень. Південна сторона, через проходження крізь неї громадського транспорту, історично виконує транзитну роль у структурі міста. Східна сторона є культурним осередком, адже там розташовано більшість музеїв, розташованих на площі Ринок.

Методику цього дослідження можна використовувати для визначення проблем та характеристик навантажених вулиць та площ історичних міст, оскільки є універсальним інструментом у руках архітекторів, інвесторів та владних структур для аналізу та регулювання заповненості, розподілення і вектору взаємодії людей із громадськими просторами. Дотримуючись заданої методики, також виконано дослідження вулиці Сербської у місті Львові, що також входить у комплекс об'єктів, внесених до світової спадщини ЮНЕСКО.

Результати дослідження

Визначення ключових характеристик, які відображені у схемах та відображають геометрію розпланування площі, розташування відмінних за функцією громадських установ (етап 1), а також різноманітні кількісні дані, відображені у діаграмах, які дають інформацію щодо чисельних характеристик використання різних типів просторів на площі Ринок (етап 2). У сукупності дані дають змогу робити висновки щодо особливостей використання центральних площ історичних міст як публічних просторів.

Геометричні характеристики простору та основні громадські функції площі Ринок

Площа Ринок має майже правильну геометричну форму – квадрат (сторони 128,5x140м), від якого розходяться вісім вулиць, по дві на кожен кут. Простір площі формує 44 кам'яниці та будівля

міської ратуші по центру. Також тут розташовано чотири фонтани, які є важливими орієнтирами для відбудувачів (рис. 2).

У результаті обмірів встановлено такі характеристики:

- габарити площі – 147 м × 128,5 м;
- площа – 14 200 м кв (без урахування площі території, яку займає міська ратуша);
- співвідношення ширини до довжини площі – 128,5 м/147 м = 0,87;
- найвища точка – вежа міської ратуші – 65 м;
- середня висота забудови – 16 м (поверховість будівель 3–4 поверхи);
- співвідношення довжини до середньої висоти забудови – 147 м/16 м = 9,2;
- співвідношення ширини до середньої висоти забудови – 128,5/16 м = 8;
- співвідношення ширини до найвищої точки – 128,5 м/65 м = 1,98;
- співвідношення довжини до найвищої точки – 147 м/65 м = 2,26;
- кількість дерев – 36.

Розпланування площі Ринок відбувалось відповідно до тогочасної тенденції формування регулярної забудови, за допомогою модульної сітки. Площу було розділено на модулі по 9,25 м (30 стіп, або 2 пруги), тобто на 14 та 16 модулів відповідно [2].

Дослідження типів функціонального наповнення активних перших поверхів та простору площі Ринок дало змогу отримати такі дані:

- заклади адміністративного призначення – 4 шт. (сюди входить найбільша споруда площі – міська ратуша);
- заклади сервісного обслуговування (банки, обмінники, аптеки, магазини, заклади громадського харчування, тераси закладів громадського харчування) – 45 шт.;
- заклади культурного призначення (музеї, галереї, оглядові майданчики) – 8 шт.;

Як бачимо з числових даних, найбільше на площі Ринок закладів сервісного обслуговування (78 %), серед яких переважають заклади громадського харчування (45 % від усіх громадських закладів на площі).

Простежується дисбаланс у функціональному розплануванні площі Ринок. Зокрема, південна сторона виконує значну транзитну роль, оскільки через неї проходить трамвайна колія та розташовується зупинка громадського транспорту. Функціональне наповнення перших поверхів – винятково заклади сервісного обслуговування. Східна сторона сформована закладами культурного призначення, а саме музеями та галереями. Північна та Західна сторони є основним осередком закладів громадського харчування на площі Ринок та декількох магазинів.

Результатом цього спостереження став поділ площі Ринок на п'ять основних зон для подальшого дослідження: чотири зони, які відповідають різним сторонам площі ринок, відповідно до їхнього розташування відносно сторін світу, та п'ята зона – центральна частина, в якій розташована міська ратуша та фонтани.

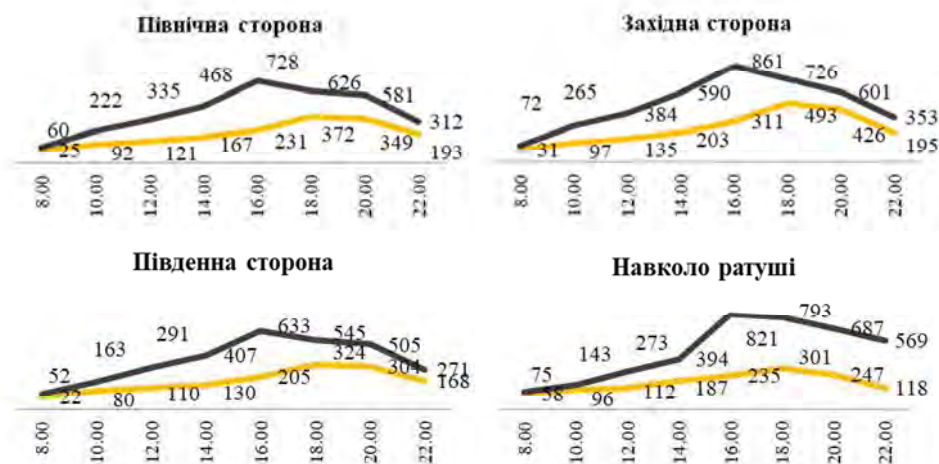

Рис. 6. Діаграми, що відображають тенденції користування площею пішоходами

Результати другого етапу дослідження дали змогу сформулювати такі положення, в яких:

- виявлено ділянки впливу та активностей користувачів площі;
- площа поділена на різні зони взаємодії за їхніми поточними та потенційними особливостями;
- визначено установи та місця, які є найбільш та найменш популярними;
- показана тенденція змін у взаємодії людей з архітектурою, відповідно до часу дослідження (вівторок і субота, 8.00–22.00);
- виявлено точки перевантаження та потенційно привабливі місця;
- оцінено можливості площі Ринок як транзиту та пункту призначення;
- виявлено диспропорцію у використанні архітектурного та соціального простору площі;
- визначено характер використання транспортних засобів.

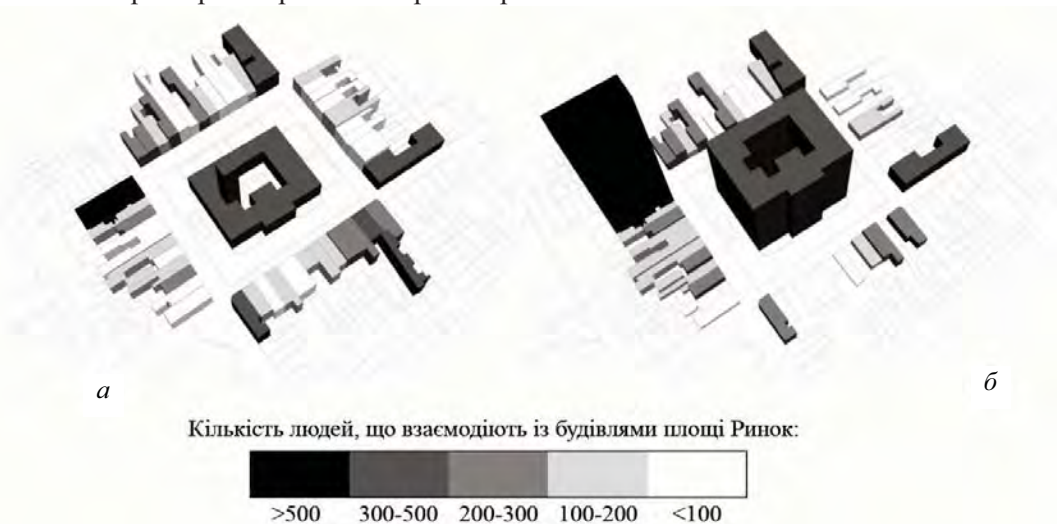

Рис. 7. Порівняльна діаграма висот будівель площі Ринок:

а – реальна висота будівель; *б* – оптимальна висота для розміщення користувачів

Висновки

Авторська методологія дослідження користування публічним простором, розроблена в ході роботи над аналізом площі Ринок, дала змогу отримати комплексний результат щодо істотних особливостей простору: її геометричних і кількісних показників. Завдяки цьому методу проаналізовано сучасний стан площі Ринок, далі заплановано проаналізувати прилеглі вулиці, для виявлення глобальнішої картини, і, як наслідок, застосувати цю техніку для визначення особливостей користування містом та іншими, різними за масштабами, структурами.

Автори вперше дослідили історичний простір-частину спадщини ЮНЕСКО не лише з огляду на їх геометричне та архітектурне значення, але й відповідно до його соціальних особливостей. Саме з цією метою введено розділені концепції архітектурної геометрії та інтерактивно-соціального простору. Райони і вулиці міст, й історично сформовані, й з архітектурою, що формується, можна дослідити лише у такому поєднанні.

Бібліографія

- Gehl, J., 2010, *Cities for People*, Washington: Island Press, p. 288.
- Kohn, M., 2004, *Brave New Neighborhoods. The Privatization of Public Space*, New York and London: Routledge.
- Mitchell, D., 1995, The End of Public Space? People’s Park, Definitions of the Public, and Democracy, *Annals of the Association of American Geographers*, London: Taylor & Francis, Vol. 85 (1), pp. 108–133.
- Tscherkes, B., Hofer, A., Leitner, E., 2010, *Львів-Лемберг-Львов-Львів-Львів-Леопольс, Handbuch Architektur und Stadt*. Відень: Fachbereich Stadtebau der TU Wien; „L'vivska Politechnica“, s. 122, (німецькою та українською мовами);
- Whyte, W. H., 2001, *The Social Life of Small Urban Spaces*, New York: Project for Public Spaces, p. 1225.
- Бірюльов, Ю., 2008, *Архітектура Львова: Час і стилі. XIII–XXI ст.*, Львів: Центр Європи, с. 62–63.

Вуйцик, В., 1991, *Державний історико-архітектурний заповідник у Львові*, 2-ге вид., допов., Львів: Каменяр, с. 175.

Вуйцик, В., Липка, Р., 1987, *Зустріч зі Львовом: путівник*, Львів: Каменяр, с. 175.

Крип'якевич, І., 1991, *Історичні проекти по Львові*, Львів: Каменяр, с. 168.

Мельник, І., 2008, *Львівські вулиці і кам'яниці, мури, закамарки, передмістя та інші особливості Королівського столичного міста Галичини*, Львів: Центр Європи, с. 384.

Рибчинський, О., 2016, *Ринкові площі історичних міст України*, Львів: Видавництво Старого Лева, с. 19–23.

Савка, М., Горун, П., 1977, *Площа Ринок у Львові: фотопутівник*, Львів: Каменяр, с. 88.

References

Gehl, J., 2010, *Cities for People*, Washington: Island Press, p. 288;

Kohn, M., 2004, *Brave New Neighborhoods. The Privatization of Public Space*, New York and London: Routledge;

Mitchell, D., 1995, The End of Public Space? People's Park, Definitions of the Public, and Democracy, *Annals of the Association of American Geographers*, London: Taylor & Francis, Vol. 85 (1), pp. 108–133;

Tscherkes, B., Hofer, A., Leitner, E., 2010, L'viv-Lemberh-L'vov-L'viv-L'viv-Leopolis, *Handbuch Architektur und Stadt. Viden': Fachbereich Stadtebau der TU Wien; „L'vivska Politechnica”*, s.122, (nimets'koyu ta ukrajins'koyu movamy);

Whyte, W. H., 2001, *The Social Life of Small Urban Spaces*, New York: Project for Public Spaces, p. 1225;

Biryul'ov, Yu., 2008, *Arkhitektura L'vova: Chas i styli. XIII–XXI st.*, L'viv: Tsentr Yevropy, s. 62–63;

Vuytsyk, V., 1991, *Derzhavnyy istoryko-arkhitekturnyy zapovidnyk u L'vovi*, 2-he vyd., dopov., L'viv: Kamenyar, s. 175;

Vuytsyk, V., Lypka, R., 1987, *Zustrich zi L'vovom: putivnyk*, L'viv: Kamenyar, s. 175;

Kryp'yakevych, I., 1991, *Istorychni proekty po L'vovi*, L'viv: Kamenyar, s. 168;

Mel'nyk, I., 2008, *L'vivs'ki vulytsi i kam'yanytsi, mury, zakamarky, peredmistya ta inshi osoblyvosti Korolivs'koho stolychnoho mista Halychyny*, L'viv: Tsentr Yevropy, s. 384;

Rybchyns'kyy, O., 2016, *Rynkovi ploskhi istorychnykh mist Ukrayiny*, L'viv: Vydavnytstvo Staroho Leva, s. 19–23;

Savka, M., Horun, P., 1977, *Ploshcha Rynok u L'vovi: fotoputivnyk*, L'viv: Kamenyar, s. 88.

B. Cherkes¹, A. Fedak², A. Shtendera³

Lviv Polytechnic National University,

Institute of Architecture

¹tscherkes53@gmail.com

ORCID: 0000-0001-6809-956X

²ann.fedak67@gmail.com

³andriyshtendera@gmail.com

ORCID: 0000-0001-9451-4333

THE CURRENT FEATURES OF THE CENTRAL PUBLIC SPACE FUNCTIONING IN THE HISTORICAL CITY, A UNESCO WORLD HERITAGE SITE

© Cherkes B., Fedak A., Shtendera A., 2019

Central market squares are a characteristic feature of many cities in Central and Eastern Europe. Historically, it was formed in such a way that the presence of a market square was a sign of the urban status of a territory. They were laid as perfect geometric forms of the spatial centers of life of citizens, and due to the central location, economic and cultural value, were the core of the city, from which the street network was expanded.

The Lviv city center is the Rynok Square, the architecture of which was laid in accordance with that time trends of urban planning, and throughout its history, was the heart of the city, where all the most important events in the life of the citizens were held.

The aim of the article is to determine the features of the central area functioning as the public space of the historic city on the example of the Rynok Square in Lviv. The basis for this article is a field study conducted in October – November 2018, to analyze the geometric characteristics and the use of square as a public space.

The result of the study is to determine the key characteristics that are depicted in the diagrams and reflect the geometry of the area layout, the location of various public institutions (stage 1), as well as various quantitative data reflected in the diagrams that provide information about the numerous characteristics of different types of space use (stage 2).

Rynok Square has an almost regular geometric shape – a square (side 128.5 × 140 m), from which eight streets diverge, two for each corner. The space of the square forms 44 tenements, and the building of the town hall in the center. Also here are four fountains that are significant landmarks for visitors.

As a result of measurements, the following characteristics were established:

- dimensions of the area – 147 m × 128.5 m;
- area – 14.200 square meters (excluding the area of the territory occupied by the town hall)
- the ratio of width to length – 128.5 m / 147 m = 0.87;
- the highest point – 65 m (Viewing Tower on Lviv Town Hall);
- the average height of the building – 16 m (the number of floors of buildings 3–4 floors)
- the ratio of length to average height of building – 147 m / 16 m = 9.2;
- the ratio of width to average height of building – 128.5 / 16 m = 8;
- the ratio of the width at the highest point – 128.5 m / 65 m = 1.98;
- the ratio of the length at the highest point – 147 m / 65 m = 2.26;
- number of trees – 36.

The plan of the Rynok Square took place in accordance with the then tendency to form regular development using a modular grid. The area was divided into modules of 9.25 m (30 feet, or 2 rods), that is, 14 and 16 modules, respectively.

The study of the types of functional content of the active first floors, and the space of the area, provided the following data:

- administrative institutions – 4 pcs. (it includes the largest building of square – the Town Hall)
- service institutions (banks, exchangers, pharmacies, shops, catering establishments, terraces of catering establishments) – 45 pieces;
- cultural institutions (museums, galleries, Observing Tower) – 8 pcs.

As can be seen from the numerical data, the most quantitative in the Rynok Square is the service maintenance establishments (78 %), among which catering establishments predominate (45 % of all public institutions in the square).

The result of this survey was the division of the Rynok Square into five main zones for further research: four zones corresponding to different sides of the Rynok Square, according to their location relative to the cardinal points, and the fifth zone – the central part, which includes the Town Hall and fountains.

There is an imbalance in the functional planning of the Rynok Square. Thus, the southern side performs a significant transit role, since the tramway passes through it and the public transport stop is located here. The functional filling of the first floors are exclusively service establishments. The eastern side is formed by cultural institutions, mostly museums and galleries. The northern and western sides are the main catering establishments in the Rynok Square.

What is more, second stage of study allowed us to apply the results to the next steps.

- Areas of influence and activity of users of the square were calculated;
- Whole square is divided due to different action zones with their current and possible features;
- Institutions and places that are most and least popular are determined;
- The tendency of changes in the interaction of people with architecture is shown, according to the research time (Tuesday and Saturday, 8.00–22.00);
- Overspent points and potentially attractive areas are detected;
- Possibilities of the Rynok Square as a place of transit and destination point are estimated;
- Disproportion in use of architectural and social space of the square is shown;
- Specification of vehicle use is detected.

The authors' methodology for researching the use of social public space, developed in the course of work on the analysis of the Rynok Square, allowed to obtain a comprehensive result regarding the significant features of the space: geometric and quantitative data. Due to this method, it was possible to analyze the current state of the Rynok Square, the next stage will be the analysis of adjacent streets, to discover the subsequent picture, and, as a consequence of checking this technique, for the use of city-wide structures that are different in scale.

The authors first conducted a study of the historical space as a part of UNESCO World Heritage Site, not only from the side of their geometric significance, but also according to its social characteristics. For this purpose, the separated concepts of architectural geometry and interactive-social space were introduced. Only in this combination can be developed the areas and streets of cities, both developing, and historically-formed architectural.

Key words: UNESCO heritage, Central Squares of European Cities, Lviv, Market Square, Public Space, Historic Cities, Pedestrian Zone, Public Function, User Interaction.